

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДӘВЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2023 ел, 20 гыйнвар

№ 98

**Дәвеш
авыл жирлегендә муниципаль хезмәт
турында нигезләмә**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Дәвеш авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Дәвеш авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Дәвеш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмәне расларга (1-нче кушымта).

2. Түбәндәгеләрне үз көчләрен югалткан дип танырга:

- «Дәвеш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының 2016 елның 12 февралендәге 17 номерлы Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының « Дәвеш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2016 елның 15 апрелендәге 24 номерлы Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- «Дәвеш авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2016 елның 14 ноябрәндәге 39 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- «Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2017 елның 12 маендагы 56 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- « Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2017 елның 5 июнендәге 60 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2017 елның 14 сентябрәндәге 67 номерлы карары;

- « Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2018 елның 7 мартындагы № 83 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- « Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2018 елның 25 апрелендәге 88 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- «Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2018 елның 10 сентябрәндәге №102 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- «Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2018 елның 16 ноябрәндәге 116 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Дәвеш Авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2019 елның 16 гыйнварындагы 128 номерлы авыл жирлеге Дәвеш Советы карары;

- « Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының 2019 елның 15 февралендәге 130 номерлы авыл җирлеге Дәвеш Советы карары;

- « Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2019 елның 12 июлендәге 150 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының « Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2019 елның 5 августындагы 154 номерлы авыл җирлеге Советы карары;

- «Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2020 елның 20 гыйнварындагы 181 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2020 елның 8 апрелендәге 191 номерлы карары;

- « Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2020 елның 6 июлендәге 198 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге Советы карары;

- «Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2020 елның 1 октябрендәге 7 номерлы Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2021 елның 3 мартындагы 26 Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Дәвеш Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәреш кертү хакында» 2021 елның 5 июлендәге 40 номерлы авыл җирлеге Советы карары.

3. Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында әлеге карарны бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның гамәлдә булуы рәсми басылып чыккан вакыттан башлана.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну авыл җирлеге башлыгына йөкләргә.

Дәвеш авыл җирлеге
Башлыгы
Дәвеш авыл җирлеге Советы
башлыгы

Т.Т. Хөсәенов

Дәвеш
авыл җирлеге Советының
2023 елның
20 гыйнвардагы 98-нче
номерлы карарына
1-нче кушымта

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Авыл җирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба «җирлек» тексты буенча) - граждандарның һөнәри эшчәнлегенә, ул хезмәт шартнамәсе (контракты) тәү юлы белән билән торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен салым бирүче булып яллаучының вәкаләтләрен (эш бирүче) вәкиле башкара торган «Дәвеш авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә тора.

3. Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) булып җирлек башлыгы, җирлек башкарма комитеты җитәкчесе, җирле үзидарәнең башка органы җитәкчесе яисә яллаучының (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

4. Җирлектә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, авыл җирлегенә Уставы, әлегә Нигезләмә һәм муниципаль хезмәтнең Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән төп принципнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Җирлектә муниципаль хезмәт вазыйфасы - җирле үзидарә органында җирле үзидарә органы вәкаләтләренә үтәлешен тәмин итү буенча билгеләнгән бурычларны үтәүне тәмин итү буенча җирле үзидарә органы яисә муниципаль вазыйфаны биләүче зат уставы нигезендә төзелә торган вазыйфа.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының ике исеменә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында (алга таба текст - Кодекс) билгеләнгән очракларда рәхсәт ителә.

2.4. Җирле үзидарәнең башка органы (башка структур бүлекчә) җитәкчесе вазифасының исеме авыл җирлегенә Уставы һәм җирле үзидарә органы турындагы нигезләмәләр белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

3.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзәрлек юнәлешенә, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләренә, шулай ук яллаучы вәкиленә (эш бирүченә) тиешле карары булганда - белгечлеккә, эзәрлек юнәлешенә туры килү таләп ителә.

3.2.Һөнәри белем бирү дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 8 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типик квалификация таләпләре нигезендә билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен югары белем яисә урта һөнәри белем булу;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы;

3.3.әйдәүче, өлкән һәм кече төркемнәрнең муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча муниципаль хезмәт стажына яисә эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

3.4.Өлеге статья максатларында муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәрнең дөүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дөүләт хезмәте Вазыйфаларында башка төр хезмәт стажы исәпкә алына.

3.5.контракт буенча билгеләнүче башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатларга өстәмә таләп белән кимендә биш ел идарә эшчәнлегә тәҗрибәсе булу билгеләнә. Өлеге өлештә житәкче, оешма житәкчесе урынбасары, дөүләт органы, муниципаль орган вазыйфаларында, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләренең вазыйфаларында эшләү идарәчелек эшчәнлегә дигәндә аңлашыла.

4.Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары, аларны муниципаль хезмәткәрләргә бирү тәртибе, муниципаль хезмәтнең класслы чинын саклап калу һәм мөхрүм итү

4.1. Сыйныф чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлек дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

4.2.Жирлектә муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшчә;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшчә;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесә;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

4.3.Муниципаль хезмэт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4.Сыйныф чиннары муниципаль хезмәткәрләргә, биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендә эзлекле рәвештә, алдагы класслы чинда булуның билгеләнгән дәвамлылыгын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

4.5.Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.6.Билгеле бер төркем муниципаль хезмэт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класслы чин бирелә.

4.7.Федераль дөүләт граждан хезмәте класслы чины, дипломатик рангы, Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

4.8.Муниципаль хезмәткәргә сыйныф чинын бирү максатларында, 4.7 пункты нигезендә, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класслы чиннары нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дөүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дөүләт граждан хезмәте класслы чиннарының класс чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дөүләт граждан хезмәте, дипломатик ранглар, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте Кодекста билгеләнгән нисбәте кулланыла.

4.9.Муниципаль хезмәткәргә киләсе чираттагы сыйныф чинында бирелгән очракта федераль дөүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус званиедә, Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлыгы исәпкә алына.

4.10.Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы узганнан соң бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк түгел.

4.11.2 һәм 3 нче класслы муниципаль хезмэт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, 2 нче һәм 3 нче класслы муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм муниципаль хезмэт киңәшчесе - ике елны, 2 нче һәм 3 нче сыйныфларның чын муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә. 1 нче класслы секретарь, референт, муниципаль хезмэт киңәшчесе, муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм чын муниципаль киңәшче класслы класслы класслы класслы чиннарда булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенең югарырак вазыйфаларына күчәргәндә генә мөмкин.

4.12. Хәрби сыйныф чинында булу вакыты аны биргән көннән исәпләнә.

4.13.Сыйныф чинын бирү көне дип сыйныф чинын бирү турында карар кабул итү көне санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча сыйныф чины бирелгән очракта, квалификацияле имтихан бирү көне муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын бирү көне санала.

4.14. Чираттагы класслы чин муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмэт узу өчен билгеләнгән срок тәмамланганнан соң, муниципаль хезмәткәрләргә үзенең хезмэт бурычларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чинга караганда тигез яисә югарырак дәрәжәдәге муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгән очракта бирелә.

4.15. Чираттагы класс чины дисциплинар түлөтүлөр булган муниципаль хезмэткөрлөргө, шулай ук хезмэт тикшерүе уздырыла яисэ жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмэткөрлөргө бирелми.

4.16. Муниципаль хезмэттө махсус аерымлыклар өчен бүлөклөү чарасы сыйфатында муниципаль хезмэткөргө түбөндөгөлөр бирелергө мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмэт узу өчен элеге Нигезлэмөнең 4.11 пунктында билгелэнгән вакыт узганчыга кадэр, эмма элек бирелгән сыйныф чинында алты айдан да иртэрэк булмаган вакытта - муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеменэ туры килэ торган чираттагы класслы чиннан югары булмаган вакытта;

2) билэгән вазыйфасы карый торган муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чиклөрөндө класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичэ генэ бер баскычка югарырак, - 3 нче класслы класслы класслы класслы класслы чины булган муниципаль хезмэткөргө, лэкин муниципаль хезмэтне узу өчен элеге Нигезлэмөнең 4.11 пунктында билгелэнгән срок тэмамланганнан да иртэрэк түгел.

4.17. Муниципаль хезмэткөрне муниципаль хезмэтнең элеккеге вазыйфалар төркеме чиклөрөндө муниципаль хезмэтнең югарырак вазыйфасына билгелэгөндө, аңа, элеге Нигезлэмөнең 4.11 пунктында билгелэнгән элекке класслы чинда булу срогы тэмамланса, чираттагы класслы чин бирелергө мөмкин.

4.18. Муниципаль хезмэт Вазыйфаларының югары төркеменэ караган муниципаль хезмэткөрне муниципаль хезмэт вазыйфасына билгелэгөндө, элек билэгән хезмэткөргө муниципаль хезмэт вазыйфаларының элеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелэ, эгэр бу класслы чин муниципаль хезмэткөр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсэтелгән очракта сыйныф чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чинында булу вакытын исэпкэ алмыйча бирелэ.

4.19. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын билгеле бер срукка билэүче муниципаль хезмэткөрлөргө, муниципаль хезмэт Вазыйфаларын билэүче муниципаль хезмэткөрлөрдән тыш, муниципаль хезмэт вазыйфаларының югары төркеменэ карый торган муниципаль хезмэткөрлөрдән тыш, квалификация имтиханы нэтижелэре буенча класслы чиннар бирелэ. Квалификацион имтихан дэүлэт гражданд хезмэткөрлөре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгелэнгән тэртиптэ уздырыла.

4.20. Муниципаль хезмэткөрлөргө класслы чиннар, элеге Нигезлэмөгэ 1 нче кушымтада каралган форма буенча муниципаль хезмэткөрнең турыдан-туры житэкчесе тэкдиме буенча, жирлек башлыгына бирелэ.

Тэкдимгэ муниципаль хезмэткөрнең һөнэри эзерлек дэрэжэсенэң муниципаль хезмэт вазыйфалары классификациясе нигезендэ муниципаль хезмэт вазыйфаларына куела торган квалификация талэплэренэ туры килүен раслый торган түбөндөгө документлар кушымта итеп бирелэ:

1) белем, күнекмэлэр һәм белем дэрэжэсе (һөнэри дэрэжэдэ) турында муниципаль хезмэткөргэ бэялэмэ.

бэялэмэдэ түбөндөгөлөр күрсөтелэ:

а) муниципаль хезмэткөрнең фамилиясе, исеме, атасының исеме;

б) муниципаль хезмэт вазыйфасы;

в) муниципаль хезмэткөрнең класслы чины, аны бирү датасын күрсөтөп (класслы чин булганда);

г) жирле үзидарэ органы функциялэрен гамэлгэ ашыруга бэйле мэсьэлэлэрне хэл итүдэ муниципаль хезмэткөрнең билэгән вазыйфа буенча эшчөнлек юнөлеше турында белешмэлэр һәм муниципаль хезмэткөрнең катнашу дэрэжэсе;

д) муниципаль хезмэткөрнең һөнэри дэрэжэсен дэлилленгән бэялэү;

е) муниципаль хезмэткөрнең өстэмэ һөнэри белеме турында белешмэлэр;

ё) белешмэ-объективка;

ж) квалификацияле имтихан бирү турында аттестация комиссиясе карары белән имтихан кәгазенең күчермәсе, сыйныф чинын үзләштерүгә квалификация имтиханы бирелгәнче, муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханы бирү турында.

4.21 Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, әлеге Нигезләмәнең 4.15 ендә күрсәтелгән очрактан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.22.Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән куылганда муниципаль хезмәткәргә бирелгән сыйныф чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

4.23. Муниципаль хезмәткәргә сыйныф чинын бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә.

4.24.Хәрби сыйныф чины муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрләрне саклап кала.

4.25.Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

4.26.Хәрби класслы чинны бетерү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле (статусы)

5.1.муниципаль хезмәткәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждандан, жирле бюджет акчалары исәбеннән түленә торган акчалата карап тоткан өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларын үтәүче гражданин була.

5.2.Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вақытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-иқтисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

5.2.1. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаса.

5.3. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, җирлек уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дөүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дөүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенең үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлығын туктату турында йө чит ил гражданлығын (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын язма рәвештә хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә шул хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлығы йө чит ил гражданлығы (подданствосы) туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

10) чит дөүләт гражданлығын (подданствосын) алу турында йө чит дөүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алу турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дөүләт гражданлығы (подданствосы) алынган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча йө гражданның чит ил территориясендә яшәргә рөхсәт кәгазе яисә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алганнан соң;

11) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

12) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

5.4.Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенәң федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтеләп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчәсе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкчә Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы була.

5.5.Граждандан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карары буенча юкка чыгаручы җәзага хөкөм итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждандәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга яисә аны үтүгә комачаулый торган авыру булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина оешмасын төзү рәвешә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сәңелләр, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контроль булу белән бәйлә булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенәң турыдан-туры буйсынучанлыгы яисә контрольгә белән бәйлә булса, ул җирле администрацияне житәкли;

6) чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы Россия Федерациясе граждандыгын яисә чит ил граждандыгын (подданствосын) туктату;

7) чит ил граждандыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә граждандың даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль закон) һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләренә тапшырмау яисә муниципаль

хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 18.1 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

11) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандардан гайрә) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаятъ бирү өчен Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә күрсәтелгән бәяләмә буенча карарына карата судка шикаятъ белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел дәвамында, гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаятъ буенча Татарстан Республикасы хәрби комиссиясә карары бозылмаган булса;

12) аларга чит ил агенты статусы алу.

5.5.1. Житәкчә булып торучы муниципаль хезмәткәр жирле үзидарә органында мәнфәгатләр конфликтын булдырмау максатларында әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатләрән тәкъдим итә алмый.

5.5.2. Граждән муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан якин туганлык яисә үзлек булган очракта муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, ир белән хатын һәм хатын-кызлар, шулай ук бертуганнар, сеңелләр, ата-аналар, балаларның ата-аналары), суд һәм хокук саклау органнары житәкчәләре Вазыйфаларын биләп тора алмый.

5.6. Граждән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

5.6.1. Жирле үзидарә органы житәкчәсә булган муниципаль хезмәткәр, мәнфәгатләр конфликтын төшереп калдыру максатларында күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр урынбасары әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатләрән тәкъдим итә алмый.

5.7. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәгә очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясә дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясә субъектының дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгильләнергә, коммерциячел оешма идарәсендә яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш; һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, идарәдә түләүсез нигездә катнашуга; муниципаль берәмлекнең уставында каралган тәртиптә эш бирүчә исемдә (муниципаль берәмлек уставында) булган башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез мөлкәт милекчәләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашуга; түләүсез нигездә әлегә коммерциягә карамаган оешмалар (сәяси партиядән һәм һөнәри берлек органыннан, шул

исәптән жирле үзидарә органында төзелгән сайланулы профсоюз органының сайланулы органыннан тыш) белән идарә итүдә катнашуга; муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларны гамәлгә куючы вәкилләрнең (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукларыннан тыш) коллегиясендә (муниципаль берәмлекнең уставында каралган хокукларыннан тыш) вәкаләтле органнары яки муниципаль берәмлек уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган вәкаләтләрне гамәлгә куючы вәкиленең уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган хокукый актларында каралган башка органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә катнашуның бер өлеше) уставында (хокукый актында (муниципаль берәмлек уставында каралган башка органнары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала) вәкаләтләрәннән тыш) уставында (муниципаль берәмлек уставында каралган органнарыннан тыш) уставта каралган тәртиптә карала нигезендә карала нигезендә карала алучылар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала тарафыннан каралган башка оешмалар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә карала алу вәкаләтләрән гамәлгә ашырылучы оешмалар тарафыннан исәпкә алыну;

3) әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органында ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә турыдан-туры аңа буйсынган яисә аның контроле булган өченче зат эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

- сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, иҗтимагый оешманың, торак, торак төзелеше, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу;

- коммерциячел булмаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында катнашудан тыш, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән катнашу;

- Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советында, Муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә яклау.;

- муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманың идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрән муниципаль берәмлек исемнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

- федераль законнарда каралган башка очраклар.»;

5) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

6) вазыйфаи урыны белән бәйлә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүлөкләү (бүлөкләр, акчалата бүлөкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүлөкләү). Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүлөкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган

бүлөккө тапшырган муниципаль хезмөткөр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгелэнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

7) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органының башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән, шулай ук чит дөүлөтләрнең дөүлөт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән үзара килешү нигезендә башкарыла торган командировкаларга керми;

8) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларынан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

9) муниципаль хезмөт белән бәйлә булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмөт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

10) әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, аларны кертү;

11) муниципаль берәмлек башлыгының язмача рөхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, чит дөүлөтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

12) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

13) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмөткөр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

14) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарынан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

15) хезмөт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

16) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

17) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең бары тик чит дөүлөтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек язма рөхсәтеннән башка гына шөгыльләнергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

5.8.Гражданин муниципаль хезмөттән эштән чыгарылганнан соң оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмөт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

5.9.Муниципаль хезмөт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгелэнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмөт вазыйфасын биләүче гражданин муниципаль хезмөттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлегә оешмада хезмөт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданык-хокукий шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлегә оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмөткөрнең вазыйфаи (хезмөт) бурычларына кәргән булса, муниципаль

хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада эш башкарырга хокуклы түгел.

5.10. муниципаль хезмәткәр Кодексның 17.1 статьясында билгеләнгән муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләренә үтәргә тиеш.

6. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу

6.1. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән «мәнфәгатьләр конфликты» төшенчәсе кулланыла.

6.2. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән «шәхси кызыксынучанлык» төшенчәсе кулланыла.

6.3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәп булган файда китерүдән баш тартуында торырга мөмкин.

6.4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6.5. Мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, әлеге муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләп торучы вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

6.7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6.8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенә гомуми принципларын үтәүне һәм җирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салуны тәэмин итү өчен, Кодекста һәм муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу комиссиясе төзелә.

7. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

7.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр

Татарстан Республикасы дәүләт граждaн хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

7.2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждaн хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә белешмәләр тапшырырга тиеш.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, әлеге Кодекста, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булса.

7.5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең (кертемнәренә) турыдан-туры яисә читләтеп рәвешендә жыелу өчен керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләр куллану рөхсәт ителми.

7.6. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләргә Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7.7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, әгәр мондый белешмәләргә мәҗбүри тапшырсалар, йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшырсалар, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә граждaннар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы граждaннар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләргә һәм тьюларны, мәнфәгатләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләргә үтәүне дөгьвалаучы граждaннар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, «Коррупциягә каршы гамәлләр турында» Федераль закон һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән бурычларның үтәлешен тикшерү, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.9. "Интернет" мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәғвәләучы граждандар муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәғлүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган мәғлүматларны урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турындагы белешмәләр яллаучы вәкиленә түбәндәгеләрне тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәғвә кылучы граждандар - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәғлүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәғлүматны урнаштыру очраklarыннан тыш.

7.10.Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәғвәләучы граждандар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - һисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән рәвештә тапшырыла.

7.11.Эшкә алушының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәғвә кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәғлүматны эшкәртә, шулай ук әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дәрәсләген һәм тулылығын тикшерә.

8. Муниципаль хезмәткә урнашу

8.1.Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дәүләт телен белгән, 18 яшькә житкән граждандар һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәткә бәйлә чикләүләр буларак керергә хокуклы.

8.2.Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

8.3.Муниципаль хезмәткә кергәндә граждандар түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсә (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраklarдан тыш;

5) мәгариф турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, шул исәптән электрон документ рәвешендә;

7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы граждандар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) 2007 елның 2 мартындагы әлеге Федераль законның 15.1 статьясында каралган белешмәләр. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 25-ФЗ номерлы;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон һәм әлеге Кодекс нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин. Аерым муниципаль берәмлекләрдә федераль законнар белән муниципаль хезмәткә кергәндә граждандар тарафыннан бирелә торган белешмәләргә тикшерүгә өстәмә таләпләр билгеләнергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждандар муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе яллаучы вәкиленең (эш бирүче) муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүе турында күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

8.8. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып яллаучының (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәрнең вәкиле тора.

8.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы турындагы Нигезләмә нигезендә хезмәт таныклыгы бирелә.

9. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

9.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзегәндә конкурс башлангыч мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучыларның һөнәри дәрәжәсен бәяләү, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү-килмәве гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

9.3. Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) хезмәт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләргә буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгели.

10. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

10.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

10.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкән затлар;

3) йөкле хатыннар;

4) йөкләлек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче отпускта булуучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмэт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүчеләр.

10.3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмэт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләргә үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәкле очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

10.4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләргә аларның эштә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көннән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә. Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һөнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләргә жиһәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин.

10.5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын түбәнәйтеп яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкинлеге булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакытта аны, аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе җитәрлек булмау сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында түбәнәйтү рәхсәт ителми.

10.6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

10.7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү турындагы нигезләмә муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләүне уздыру турындагы үрнәк нигезләмәгә ярашлы рәвештә, Кодексның 4 нче кушымтасы нигезендә, муниципаль хокукый акт белән раслана.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә җирле үзидарә органы җитәкчесе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) җирле үзидарә органы эшчәнлеген җайга сала торган акт, җирле үзидарә органының структур бүлекчәсенә бурычлары һәм функцияләре һәм анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

5) муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) шул ук жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хезмәттәшлегә процедурасы.

11.3.Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

11.4.Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яисә муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргәндә, аттестация үткәргәндә яисә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү вакытында аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

12.1.Россия Федерациясә Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү нигезләреннән тыш, муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсә шулай ук яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) түбәндәге очракларда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яшендәге казанышлар;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тьюларны үтәмәү;

3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

12.2.Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшкә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

13. Эш (хезмәт) вакыты һәм ял вакыты

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

13.2.Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтөлөгән саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

13.4.Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.

13.5.Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылығы), шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә.

13.6.Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне өчен өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә.

13.7.Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлығы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

13.8.Муниципаль хезмәткәргә, аның язма гаризасы буенча, яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктагы акчалата түләүдән башка отпуск бирелергә мөмкин.

13.9. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата түләүне сакламыйча отпуск бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт өчен түләү, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

14.1.Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук Кодекста билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) торучы акчалата түләү рәвешендә башкарыла.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;
2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләү торган түләү;

7) матди ярдәм.

14.3.Муниципаль хокукый актларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләр дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектарына хокукый экспертиза уздыру, хокукый актлар проектарының эзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләү торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

14.4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшләгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү билгеләнә.

14.5. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

14.6. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләне:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дөүлэт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дөүлэт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчлөүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

14.7. Жирле үзидарә органы бетерелүгә яисә жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр тарафыннан эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.8. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

15.1. Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алырга хоуклы (алга таба - тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия).

15.2. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия "Иминият пенсияләре турында" Федераль законның 8 статьясындагы 1 өләше нигезендә картлык буенча иминият пенсиясенә хокук бирә торган яшькә житкәч йә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда яисә инвалидлык буенча иминият пенсиясен билгеләгәндә билгеләнә. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия гомерлеккә билгеләнә һәм ай саен түләнә.

15.3. Муниципаль хезмәткәрләргә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия муниципаль хезмәт стажы 15 ел булганда муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата эчтәлегенәң 20 проценты күләмендә билгеләнә. Муниципаль хезмәт стажының тулы елында тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия айлык акчалата түләүнең 3 процентына арта. Шул ук вакытта тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме муниципаль хезмәткәрнең айлык акчалата хезмәт хакының 50 процентыннан арта алмый. Әлеге өләш нигезендә билгеләнгән тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме картлык буенча хезмәт пенсиясенә «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өләше нигезендә билгеләнгән теркәлгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия картлык буенча хезмәт пенсиясенә күрсәтелгән теркәлгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

Әлеге өләш нигезендә билгеләнгән тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләме картлык буенча хезмәт пенсиясенә «Иминият пенсияләре турында» Федераль законның 16 статьясындагы 1 өләше нигезендә билгеләнгән теркәлгән түләүдән артмаган очракта, тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия картлык буенча хезмәт пенсиясенә күрсәтелгән теркәлгән түләүгә тигез күләмдә түләнә.

15.4. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия күләмен билгеләү муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дөүлэт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте турында Татарстан Республикасы Кодексында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсиянең максимал күләме Татарстан Республикасы дөүлэт граждан хезмәтенең тиешле

вазыйфасы буенча Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәткәренә тиешле еллар эшләгән өчен пенсиясенә максималь күләмнен арта алмый.

15.6. Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәт Вазыйфасы буенча тиешле еллар эшләгән өчен пенсиянең максималь күләмен исәпләгәндә Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи окладның максималь күләме (әгәр вазыйфаи оклад максималь һәм минималь әһәмияткә ия булса) кулланыла, ә сыйныф чины өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү чыгымнарын формалаштыру нормативларын билгели торган норматив хокукый акты белән билгеләнгән күрсәткечендә исәпкә алына.

15.7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия күләме тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләүгә мөрәжәгать иткән затны сайлау буенча исәпләнә, муниципаль хезмәт вазыйфасын туктату көненә яисә картлык буенча хезмәт пенсиясенә чыгу хокукы бирә торган яшкә җиткән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча айлык акчалата түләүдән чыгып, йә, әлеге вазыйфада эшләү вакыты кимендә 12 тулы ай тәшкил иткән очракта, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасы буенча исәпләнә. Күрсәтелгән муниципаль хезмәт вазыйфалары юкка чыгарылган очракта тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен мөрәжәгать иткән вакытка акчалата түләү күләме аңа тинләштерелгән яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының тәңгәллеге Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәт Вазыйфаларының бердәйлеген билгеләү өчен билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

15.8. Айлык акчалата түләү составына, аннан чыгып, тиешле еллар эшләгән өчен пенсия исәпләнә һәм билгеләнә, вазыйфаи оклад һәм сыйныф чины өчен хезмәт хакына айлык өстәмә түләү кертелә.

15.9. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү гражданның гаризасы буенча шул исәптән муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 статьясының 1 һәм 2 өлешләре нигезендә тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукы булган электрон документ рәвешендә башкарыла.

15.10. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы гаризага түбәндәгеләр кушып бирелә:

1) шәхесен таныклаучы паспорт яисә башка документ күчәрмәсе, яше, гражданлыгы;

2) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегенә турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенә күчәрмәләре, шулай ук муниципаль хезмәт стажын раслый торган һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 30 статьясында күрсәтелгән башка документларның күчәрмәләре кирәк булганда.

3) тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләгән өчен мөрәжәгать иткән затның тиешле вазыйфасы буенча айлык акчалата түләү күләме турында, муниципаль хезмәткәрнең тиешле вазыйфасы буенча, ул вазыйфаи оклад һәм айлык түләүләр күләмен, шулай ук муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү билгеләү датасын билгеләргә тиеш.

15.11. Әлеге Нигезләмәнең 15.10 пунктында күрсәтелгән документларның күчәрмәләре белән бергә аларның төп нөсхәләре дә бирелә, алар документларны кабул иткәндә, күчәрмәләре белән кушылып, мөрәжәгать итүчегә кире кайтарыла.

15.12. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләнгән затның яшәү урыны буенча түләнә. Пенсиянең яшәү урыны алышынганда тиешле еллар эшләгән өчен пенсия түләү, аны илтеп җиткерүне дә кертеп, аның яңа яшәү урыны яки пенсия эше нигезендә булу урыны буенча һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлү исәпкә алу органнары тарафыннан бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

15.13. тиешле еллар эшлэгән өчен Татарстан Республикасы территориясеннән даими яшәү урынына китүче (чыгучы) затларга тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия түләү Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияләр түләү өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15.14. тиешле еллар эшлэгән өчен пенсияне билгеләү, түләү һәм индексацияләү муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

15.15. муниципаль хезмәткәрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң башланган вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле вафат булган очракта, вафат булучының гаилә әгъзалары туендыручысын югалту уңаеннан федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә пенсия алуга хокуклы.

16. Муниципаль хезмәт стажы, аны исәпләү һәм билгеләү тәртибе

16.1. Муниципаль хезмәтнең стажына (гомуми дәвамлылыгына) кертелә торган даими (штат) нигездә эшләү чоры муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

16.2. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар кертелә.

16.3. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт стажы дәүләт граждан хезмәт стажына тигезләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү вакыты дәүләт граждан хезмәт стажына кертелә, ул тиешле еллар эшлэгән өчен хезмәт хакына айлык өстәмә түләүле түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын һәм дәүләт граждан хезмәт өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен исәпләнә.

16.4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, гражданның чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул хәрби хезмәтнең бер көне исәбеннән ике эш көнендә исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә кушыла.

16.5. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документлар - билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр.

16.6. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгән тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дәрәжә булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат итү турындагы документларның күчәрмәләрен кушып, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

16.7. Хәрби хезмәт узу вакыты, аңа тиңләштерелгән хезмәт, шулай ук салым полициясенә федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренә хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчеләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язулар һәм (яисә) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегенә турындагы мәгълүматлар белән раслана ала.

16.8. Тиешле очракларда муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен

хокукый актларның күчөрмәләре яисә алардан вазыйфага билгеләнү яисә вазыйфасыннан азат итү турында өземтәләр тапшырылырга мөмкин.

16.9. Тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләүләр билгеләү, тиешле еллар эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен җирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәре муниципаль хезмәт вазыйфасын билгеләгән акты (күрсәтмәсе) белән муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе карары нигезендә билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле елларны эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, әлеге Кодекста һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук "Россия Федерациясе дөүләт граждән хезмәте турында" 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дөүләт граждән хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпләнә).

16.10.Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы билгеләнгән тәртиптә тапшырылган муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан пенсия билгеләнүгә мөрәҗәгать иткәндә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча билгеләнә.

17. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылығы

17.1.Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтиҗәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәрне үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыкларны түбәндәге төр бүләкләүләр кулланырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) җирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дөүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

17.1.2.Әлеге Нигезләмәнең 17.1 пунктчындагы 1 - 4 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү һәм бүләкләү турындагы карар җирлек башлыгы тарафыннан кабул ителә, ә әлеге Нигезләмәнең 17.1 пунктчындагы 5-6 пунктчалары нигезендә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү һәм бүләкләү турындагы карар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә җирлек башлыгының тәкъдиме буенча кабул ителә.

17.1.3.Муниципаль хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнең 17.1 пунктчындагы 2 пунктчасында каралган бер мәртәбә бүләкләү муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән фонды чикләрендә җирлек Советы тарафыннан раслана торган тәртиптә һәм күләмнәрдә башкарыла.

17.1.4.бүләкләү һәм бүләкләү турында тиешле язма хезмәт кенәгәсенә һәм муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә.

17.2.дисциплинар гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар түләүләр кулланырга хокукы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

17.2.1. Дисциплинар гаепне жибәргән муниципаль хезмәткәр вақытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел) аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата түләү сакланган вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

17.2.2. Һәр дисциплинар гаеп өчен бер генә дисциплинар жәза кулланылырга мөмкин.

17.2.3. Жирле үзидарә органы житекчәсе дисциплинар түләтүне кулланганчы муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма бирүне соратырга тиеш. Муниципаль хезмәткәргә аңлатма бирелмәгән очракта, 2 эш көне узгач, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең язма рәвештә аңлатма бирүдән баш тартуы дисциплинар түләтүне куллану өчен каршылык була алмый.

17.2.4. Дисциплинар жәза куллану алдыннан хезмәт тикшерүе уздырыла.

17.2.5. Дисциплинар түләтүне кулланганда муниципаль хезмәткәрләргә дисциплинар гамәл кылуның авырлыгы, аның гаебе дәрәжәсе, дисциплинар гаеп башкарылган һәм муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең алдагы нәтижеләре исәпкә алына.

17.2.6. Дисциплинар түләтү дисциплинар гамәл ачыкланганнан соң турыдан-туры кулланыла, әмма ул ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вақытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпускта булуын, нигезле сәбәпләр буенча хезмәттә булмауның башка очраklarын, шулай ук хезмәт тикшерүен уздыру вақытын исәпләмәгәндә кулланыла.

17.2.7. Дисциплинар түләтү дисциплинар гамәл кылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча кулланыла алмый, ә финанс-хужалык эшчәнлегә яисә аудиторлык тикшерүе нәтижеләре буенча - дисциплинар гамәл кылган көннән соң ике елдан да соңга калмыйча. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вақыты кертелми.

17.2.8. Муниципаль хезмәткәргә, аны куллану нигезләрен күрсәтеп, дисциплинар түләтү куллану турындагы боерыкларның күчermәсе муниципаль хезмәткәргә, хезмәткәрнең эштә катнашмау вақытын исәпләмәгәндә, аның басылган көннән алып өч эш көне эчендә имза салу өчен тапшырыла. Әгәр хезмәткәр күрсәтелгән күрсәтмә белән имза кюдан баш тартса, тиешле акт төзелә.

17.2.9. Муниципаль хезмәткәр дәүләт хезмәт инспекциясенә һәм (яисә) индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау буенча органнарга язма рәвештә дисциплинар түләтүгә шикаять бирергә хокукы.

17.2.10. Әгәр муниципаль хезмәткәрне дисциплинар рәвештә түләтү кулланылган көннән алып бер ел дәвамында яңа дисциплинар түләтүгә дучар булмаса, ул дисциплинар түләтелмәгән дип санала.

17.2.11. Жирле үзидарә органы житекчәсе муниципаль хезмәткәрдән муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы һәм аның турыдан-туры житекчесенең үтенечнамәсе буенча дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел үткәнчегә кадәр дисциплинар жәзаны ала.

18. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында чикләүләрне һәм тыюларны, таләпләрне үтәмәү һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәү өчен түләттерү

18.1. муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы

тору турында” Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 17.2 ында каралган жәзалар жайга салына.

18.2.Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 6 һәм 7 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очрактарда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

18.3. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 һәм 17.2 статьяларында каралган түләтүләр түбәндәге нигездә яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында докладта;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәрен;

3) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәргә аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән генә язмача аңлатма (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш);

4) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

5) башка материаллар.

18.4.Тикшерү үткәрү өчен түбәндәгеләр язмача рәвештә тәкъдим ителгән житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дөүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең региональ яисә жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә сәяси партияләр булмаган региональ ижтимагый берләшмәләр тарафыннан теркәлгән;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары тарафыннан.

18.5.Аноним хәбәрләр тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

18.6.Тикшерүне муниципаль хезмәткәрдән уздырганчы язма рәвештә аңлату таләп ителә. Әгәр ике эш көне узганнан соң муниципаль хезмәткәрләргә әлеге аңлатма күрсәтелмәгән булса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең аңлатмасын тапшырмавы тикшерү үткәрү өчен киртә булып тормый.

18.7.Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 6.5 яисә 6.7 пунктларында каралган хокук бозулар башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар жәза куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

18.8.Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 һәм 17.2 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, кылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

18.9. Әлеге Нигезләмәнең 6, 7 статьяларында һәм 17.2 пунктында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсез булу чорын, отпускта булуын исәпкә алмыйча, коррупциячел хокук бозу турындагы мәгълүмат кәргән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

18.10.Коррупциячел хокук бозу очрагында муниципаль хезмәткәргә түләтүне куллану турындагы боерыкта түләтүне куллану нигезе сыйфатында "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

18.11. Төзекләре бозылган хокук һәм норматив хокукий актларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм норматив хокукий актлар куллану турында яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый түләтүне кулланудан баш тарту турында күрсәтмәнең күчәрмәсе, тиешле акт басылып чыккан көннән алып өч эш көне эчендә муниципаль хезмәткәргә расписка белән тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

18.12.түләтүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

18.13.Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтү кулланылган көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 1 яисә 2.2 пунктчасында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

18.14. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 1 яисә 17.2 пунктчасында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел үткәнчегә кадәр, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житекчесенең үтенече буенча юкка чыгарырга хокуклы.

18.15. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

19. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

19.1.Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составы булдыру;
- 2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәт хезмәткәрен муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле эшләр проектларын әзерләүне һәм тиешле документларны рәсмиләштерүне оештыру;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлегенә турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләргә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklarын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;
- 10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;
- 11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждандан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дәрәсләгән тикшерүне оештыруга, шулай ук дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерүгә;
- 12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тикшерүне оештыру;
- 13) муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләрне консультацияләү;
- 14) хезмәт законнарында һәм әлеге Кодекста билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

Муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләү

20.1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында жирле үзидарә органнары, мөгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен граждандарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырырга мөмкин.

20.2. Максатчан уку турында шартнамә муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Кодексының 34.1 статьясындагы тәртипкә туры китереп тәзелә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси белешмәләре Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән шәхси белешмәләр өлкәсендәге Россия Федерациясе законнары нигезендә эшкәртелергә тиеш.

22. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

22.1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга һәм муниципаль хезмәттән азат итүгә бәйле документлар кушып бирелә.

22.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча саклана.

22.3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органы бетерелгәндә, аның шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, анда ул бетерелгән жирле үзидарә органы вазыйфаларын яисә аларның хокук варисларына тапшыра.

22.4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждандан хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23. Муниципаль берәмлектәге муниципаль хезмәткәрләр реестры

23.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

23.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

23.3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган яисә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кергән суд карары белән үлгән дип игълан

ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан үлгән (һәлак булган) көннең иртәгесе яисә суд карары законлы көченә кергән көннең иртәгесе көнөндә төшереп калдырыла.

23.4.Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

24.Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштырганда, жириле үзидарә органнары муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында билгеләнгән муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләренә таяна.

25.Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Жирлектә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелә.

26. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, пенсия белән тәмин итүне, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләренә тәмин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жириле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла, әгәр муниципаль хезмәт турында федераль законда яисә Татарстан Республикасы кодексында башкасы билгеләнмәгән булса.

**Муниципаль хезмэт
турындагы нигезлэмэгә кушымта**

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында күрсәтмә

1. Фамилиясе, исеме, атасының исеме _____

2. Туу датасы _____

3. Эш урыны һәм вазыйфасы _____

4. Белеме турында белешмәләр _____

5. Белем дәрәжәсе, белем исеме _____

6. Яңадан һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү турында белешмәләр
яки стажировка _____

7. Класс чины, бирү датасы (әгәр булса) _____

8. Дисциплинар түләтүләр _____

9. Гомуми эш стажы _____

10. Дәүләт һәм муниципаль хезмәттә эш стажы _____

11. Әлеге вазыйфада эш стажы _____

12. Соңгы сыйныф чинында булу срогы _____

13. Конкрет хезмәт казанышларын күрсәтеп, сыйныф чинын бирү өчен тәкъдим ителә
торган хезмәткәргә характеристика:

_____

_____

_____

Класс чинын бирү турында үтенечнамә _____

Житөкче

20

" ____ " _____